CZYN KATOLICKI

OKÓLNIK DIECEZJALNEGO INSTYTUTU AKCJI KATOLICKIEJ

Abonament roczny **3 zł.** z przesyłką	**CZĘSTOCHOWA** ul. Najśw. Marji Panny 64	P. K. O. Nr. 68.960 Telefon Nr. 17-10
Rok II.	**Październik 1935**	**Nr. 10.**

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

DIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOL.

Na święto Chrystusa Króla.*)

Po raz dziesiąty już, wraz z całym światem chrześcijańskim, obchodzimy doroczną uroczystość Chrystusa Króla, która ma nam przypominać i uświadamiać nas o żywej wciąż potrzebie wprowadzenia zasad Chrystusowych w życie poszczególnych jednostek, rodzin i całych społeczeństw.

Zmieniając corocznie hasła, w myśl których pracujemy nad utrwaleniem Królestwa Bożego na ziemi, nie zmieniamy zasadniczej linji naszego postępowania, skłaniającej nas do podejmowania wszelkich wysiłków, aby tylko we wszystkiem był Chrystus.

Tegoroczne święto ku czci Chrystusa Króla, święto Akcji Katolickiej, zwraca naszą szczególniejszą uwagę na niezmiernie ważne zagadnienie rodziny.

Chrystus uświęca rodzinę — oto zawołanie, nad którem mamy się dziś zastanowić, zrozumieć głęboką jego treść i na drogi, które nam ono wskazuje, skierować swą działalność apostolską.

Myśl bardzo trafna to zwrócenie uwagi katolickiego społeczeństwa w Polsce na rodzinę. Jeśli bowiem komu, to jej, tej zasadniczej komórce w organiźmie społecznym, potrzeba przedewszystkiem ducha Bożego, któryby ją ożywił, uświęcił i na wyżyny, jej właściwe, wyniósł.

Jeśli rodzina ma być rzeczywiście tem środowiskiem, w którem urabiać się będzie zaczyn wszelkich wartości jednostek i narodów — to stanowczo trzeba poświęcić jej więcej pilnej uwagi i więcej

*) Można użyć, jako przemówienia wstępnego podczas akademji.

o nią troski okazać. A przedewszystkiem pojąć należy te nadprzyrodzone podstawy, na których rodzina opierać się powinna, a bez których zadań swych nie spełni.

Dziś w uroczystość Chrystusa Króla, my — żołnierze Jego armji, złóżmy Mu wraz z dorocznem ślubowaniem wierności i mocne zapewnienia, że o należne Królowi Wieków miejsce w rodzinach chrześcijańskich walczyć wytrwale będziemy.

My chcemy Boga, w rodzin kole!
W troskach rodziców, w dziatek snach.
Błogosław nam, Chryste Królu!

Stańmy się apostołami dobrej prasy!

Przemówienie na Dzień Dobrej Prasy.

W niedzielę dnia 13-go października urządzamy we wszystkich parafjach diecezji częstochowskiej *Dzień Dobrej Prasy.*

Dlaczego prasa jest dziś wielką potęgą i zajmuje poważne stanowisko w wszystkich krajach i narodach. Żaden rząd nie ma tego wpływu co nowoczesna prasa, a każdy rząd liczy się z prasą, jako z głosem opinji publicznej. Prasa bowiem urabia poglądy, kształtuje opinję publiczną, nadaje kierunek ruchom społecznym i jest zwierciadłem całego życia narodu.

Pismo złe znieprawia człowieka, pismo dobre daje mu zdrową oświatę i potęguje jego siły duchowe.

Śmiało można powiedzieć, że tyle wart człowiek, ile warta jest prasa przezeń czytana.

Czy naród nasz będzie szlachetnym i religijnym lub bezbożnym i złym, to zależy w dużej mierze od prasy polskiej. Prasa może wychować świętych, a może także stworzyć zbrodniarzy. Prasa może być najpotężniejszą podporą Kościoła i państwa, a może także rzucić w narody żagiew rewolucji, prasa może z porywającą wymową bronić i szerzyć dobre obyczaje i wiarę świętą, ale może także wyszydzać je i podawać w pogardę.

Kto więc chce mieć znaczenie w świecie, musi mieć silną prasę.

Naogół katolicy nie doceniają znaczenia prasy katolickiej i zamało ją popierają.

My katolicy mamy olbrzymie zadanie do spełnienia i chcemy cały świat pozyskać dla Chrystusa i szerzyć Królestwo Boże na całej ziemi. Od przeprowadzenia zasad Chrystusowych zależy szczęście rodzin i narodów. *Dla pracy i walki o Królestwo Chrystusowe potrzebujemy więc potężnej prasy.*

A czy ją posiadamy? Niestety nie, wyprzedzili nas nasi wrogowie.

„My katolicy mamy wielkiego papieża, mamy między biskupami postacie wybitne i świątobliwe. Mamy wielkich uczonych, poetów, artystów. Mamy dzielnych polityków i kapłanów. Wysyłamy tysiące misjonarzy do dzikich plemion, aby im nieść światło ewangelji św. posyłamy do szpitali, sierocińców i przytułków, setki tysięcy synów i córek, ofiarujących siły i życie dla bliźniego. My katolicy jesteśmy pierwszą religijną i kulturalną potęgą świata. Lecz jedno zaniedbujemy, mianowicie stworzenia prasy, godnej naszej wielkości, odpowiednio licznej i rozpowszechnionej".

Wrogowie nasi są sprytniejsi i zalewają kraj nasz bezbożnemi i niemoralnemi piśmidłami i książkami. Nawet do zapadłych wiosek docierają dziś *pisma i broszurki sekciarzy*, które w fałszywem swietle przedstawiają prawdy wiary św. i wychwalają błędy sekciarskie, zaszczepiają jad fałszu w dusze katolickie i odrywają je od Kościoła katolickiego.

Tak samo pisma bezbożne wydawane przez wolnomyślicieli i innych niedowiarków, są rzucane nawet po wsiach przez sprytnych agitatorów i znajdują przystęp do rodzin katolickich. A co w nich czytają? Pisma te oczerniają kapłanów i zakonników i wszelkich wiernych sług Kościoła, podają zmyślone zbrodnie i występki, popełniane rzekomo przez duchowieństwo, szerzą kłamstwa historyczne, szydzą z katolickich obyczajów i urządzeń, bluźnią przeciwko świętym pańskim, Matce Boskiej i samemu Bogu. Sprostowania rozsiewanych kłamstw nigdy nie podają. *Pisma niemoralne* zachwalają rozpustę, grzech, występki, przedstawiając je w ponętnych barwach, jak coś pięknego i szlachetnego, rozpisują się o zbrodniach i innych skandalicznych zajściach, grają na najniższych instynktach, zatruwając dusze czytelników i ucząc ich zbrodni. W feljetonach i opowiadaniach przynoszą nowelki i powieści, pełne niemoralnych i bluźnierczych opisów.

Wszystkie te pisma *przemilczają wielkie dzieła Kościoła*, jego walki, prześladowania i zwycięstwa, zato wychwalają masonerję, socjalizm lub nawet bolszewizm. Prasa ta jest wydawana przeważnie przez żydów lub ludzi bez wiary. *A taką prasę czyta dużo katolików*, opłacając ją ciężko zapracowanym groszem i pomagając przez to czynnie zatruwać duszę narodu.

Dlatego urządzamy dziś Dzień Prasy Katolickiej, aby obudzić społeczeństwo katolickie z uśpienia i przestrzegać przed grozą klęsk i nieszczęść moralnych, jakiemi zagrażają złe i przewrotne pisma. Chcemy uświadomić społeczeństwo katolickie, że potrzebujemy do walki ze złem i szerzenia dobra we wszystkich przejawach życia potężnej prasy katolickiej i nawoływać wszystkich do popierania pism szczerze katolickich.

Apostolstwo dobrej prasy, oto hasło, które niezwłocznie podjąć powinny wszystkie Stowarzyszenia Akcji Katolickiej w całej naszej diecezji; bo nadchodzi zima a z nią długie wieczory. Ludzie więc mają więcej czasu i chętnie biorą do ręki książkę lub gazetę.

Dużo mamy w Polsce dobrych pism, lecz stowarzyszenia nasze szczególną opieką otaczać powinny nasze wydawnictwa diecezjalne, mianowicie nasz tygodnik diecezjalny „Niedzielę" i nasz diecezjalny „Kalendarz Jasnogórski". One winny być stałymi gośćmi w każdej katolickiej rodzinie naszej diecezji; bo one są głosem naszego biskupa i naszej diecezji; one wnoszą do domów katolickich ducha wzniosłego i świętego, mówią o wszystkiem, co jest piękne i dobre i podnosi serca i uszlachetnia duszę, informują nas o tem, co się dzieje w całym świecie katolickim, o walkach, cierpieniach i zwycięstwach katolików w innych krajach i o zadaniach, które my katolicy diecezji częstochowskiej mamy do spełnienia. „Niedziela" i „Kalendarz Jasnogórski" łączy wszystkich wiernych naszej diecezji w jedną wielką rodzinę, są głosem tej rodziny i bronią świętych jej praw.

Dlatego przebudźmy z uśpienia te masy obojętnych katolików, którzy dotychczes nie czytają naszych wydawnictw diecezjalnych; rozszerzajmy „Niedzielę" i „Kalendarz Jasnogórski" wśród krewnych i znajomych.

Niech się nikomu nie zdaje, że on nie potrafi być dzielnym apostołem prasy katolickiej. Do pięknej i wzniosłej tej pracy nie potrzeba ani wielkiego wykształcenia ani duzo czasu. „Po wielu parafjach — tak pisze ks. Kuraś w bardzo polecenia godnej książeczce p.t. „Potęga prasy" — mamy gorliwych i ofiarnych apostołów dobrej prasy, którzy zasługują na jak największe uznanie ich pionierskiej pracy. Takim był np. zmarły niedawno w Łodzi przy ul. Przędzalnianej Ignacy Dubas. Prosty ten człowiek był nadzwyczajnym miłośnikiem książek i stworzył sobie wielką, kilka szaf książek obejmującą bibljotekę. Był robotnikiem w fabryce, a do tego człowiekiem schorzałym. Mimo to jednak ustawicznie chodził od domu do domu, przebiegał nawet dalekie ulice rozległego miasta, choć nieraz mu tchu brakowało od znużenia i każdego miesiąca setki pism, broszur i książek wciskał między ludzi. Kiedy zaś udało mu się, dobre pismo zostawić w obojętnej religijnie albo bezbożnej rodzinie, sprawiało mu to największą radość". Oto apostoł prasy katolickiej. Podobnej apostolskiej pracy dokonać może każdy, kto przejęty jest duchem Bożym i zapałem dla sprawy katolickiej.

Lecz nietylko pojedyncze osoby, na własną rękę, powinny prowadzić apostolstwo dobrej prasy. Jeżeli dobre postanowienia poczęte w Dniu Dobrej prasy nie mają być jedynie słomianym ogniem, propagandę prasy i książki katolickiej ująć należy w ramy organizacyjne, aby była prowadzona stale i wytrwale, i docierała do wszystkich domów i rodzin, w których pisma katolickiego niema. A do zorganizowania

tej apostolskiej pracy powołane są przedewszystkiem nasze stowarzyszenia Akcji Katol., bo celem ich szerzenie Królestwa Bożego we wszystkich dziedzinach życia.

Jak więc należy zorganizować apostolstwo dobrej prasy na terenie naszej djecezji? Niech w każdem stowarzyszeniu A. K. jako owoc dzisiejszego Dnia Dobrej prasy powstania Sekcja Dobrej prasy. Członkowie tych sekcyj niech się zbiorą na wspólną naradę. Na takiem zebraniu niech podzielą całą parafję na obwody i przydzielą te obwody poszczególnym członkom. Zadaniem tych apostołów Dobrej prasy będzie, aby odwiedzać wszystkie rodziny danego obwodu i zachęcać do prenumerowania dobrych pism, a zwłaszcza naszej „Niedzieli" oraz do kupowania „Kalendarza Jasnogórskiego". Członkinie i Członkowie sekcyj dobrej prasy powinny się także starać o doręczanie „Niedzieli" poszczegójnym prenumeratorom do domu. Na miesięcznych zebraniach sekcyj dobrej prasy członkowie powinni referować wyniki swej pracy i poczynione doświadczenia. Organizacja kolportażu osiągnie świetne wyniki. Dowodem są także parafje jak Sosnowiec par. Wniebowzięcia Najśw. Marji Panny, licząca do 1000 prenumeratorów „Niedzieli" i parafja w Dąbrowie Górniczej, liczące ich 700.

Zabierzmy się wszyscy do pracy. Zadanie jest wielkie ale nie ponad siły. Jeżeli mogli inni, możemy my także.

W Norwegji, przed laty kilkunastu w górach wezbrały wody tak znacznie, że zalewać poczęły obszerne bezleśne tereny. Kraj cały zadrżał w obliczu niebywałej klęski. Zdawało się, że nic nie zdoła opanować rozszalałych wód.

W tych ciężkich chwilach, gdy wszyscy ręce opuścili bezradnie, znalazło się kilku obywateli, którzy założyli organizację pod nazwą „Towarzystwo leśne".

Rzucili na kraj cały wezwanie: *kto daje złoty, ten sadzi jedno drzewo na zagrożonych powodzią terenach.*

Dla wielu ospałych przedsięwzięcie to na początku zdawało się niewykonalnem, a jednak dzisiaj jest ono rzeczywistością.

Wezwanie kilku zapaleńców zdecydowanych, wytrwałych, wyprowadziło bezwładną masę z bierności. W krótkim czasie na bezleśnych, nagich terenach zasadzono 40 miljonów drzew, zapobiegając tak klęsce na przyszłość. Obecnie na ziemiach ongiś przez powódź zniszczonych widnieją bujną zielenią pokryte ogrody i pola uprawne.

Podobnie i u nas jest ziemia jeszcze bezpłodna, bo porośnięta dzikiemi krzewami, jakiemi są ludzie, nie czytający pisma katolickiego, co więcej we wielu miejscach zalewa naszą djecezję powódź złych pism.

Stańmy zdecydowanie do pracy! Niech każdy w swym domu, w gronie znajomych zasadzi drzewo w postaci dobrej gazety, niech zaprenumeruje „Niedzielę". Przez wprowadzenie „Niedzieli" do swego

domu zdobywa przyjaciela i nauczyciela, który otwiera mu oczy na głębiny prawdy Chrystusowej, uczyni go światłym katolikiem i obywatelem i przyniesie mu skarby, jakich się za pieniądze nie kupi, bo „Niedziela" to siewca prawdziwej i trwałej oświaty.

Mianowania Prezesów PAK.

W myśl art. 17 Statutu Konst. AK. — Diec. Instytut AK. w Częstochowie zatwierdził jako prezesa PAK. w par. Poczesna p. Józefa Ostrowskiego, w dniu 9.IX 35. Dziękując dotychczasowemu prezesowi p. Święcickiemu za współpracę — przesyłamy nowemu p. Prezesowi życzenia Szczęść Boże!

SPROSTOWANIE. W zamieszczonym w poprzednim nr. „Czynu Katol." wykazie Zarządów PAK. opuszczony został przypadkowo Zarząd PAK. w Zagórzu, z prezesem p. Ignacym Pilarczykiem, mianowanym w dniu 30 listodaba 1933r.

Zebranie Zarządu Parafjalnej Akcji Katolickiej w miesiącu **październiku.**

Porządek dzienny jak zawsze.

Komunikaty i zarządzenia D. I. A. K.

1. Obchód święta Chrystusa Króla. W związku z przypadającą w niedzielę 27 października uroczystością Chrystusa Króla, Zarząd PAK. na zebraniu, na które zaprosi również i inne organizacje w parafji, na gruncie katolickim stojące, ustali dokładny program obchodu i powierzy wykonanie poszczególnych jego punktów, po uprzedniem porozumieniu się, odpowiednim organizacjom. Ze względu na manifestacyjny charakter święta zająć się należy gorliwą propagandą jego przy pomocy ogłoszeń z ambony, afiszów, ulotek, listów z zaproszeniami i t. p. Zawczasu zapewnić sobie prelegenta z referatem na akademję.

W programie obchodu znaleść się powinny:

a) *spowiedź dla członków organizacyj katolickich:*

b) *uroczyste nabożeństwo w dniu święta* z generalną Komunją św. i kazaniem na temat tegorocznego hasła;

c) *manifestacyjny pochód katolików* do krzyża przydrożnego, figury, kaplicy lub innego kościoła, gdzie mógł by się odbyć nabożeństwo z przemówieniem, albo też do sali, gdzie ma być urządzona akademja;

d) akademja z referatem o rodzinie. Gdzie sprzyjają warunki urządzić można w wigilję dnia święta pochód religijny przy świetle świec i pochodni. Zachęcić należy nadto do iluminacji okien w dniu święta, wieczorem.

Program akademji powinien zawierać koniecznie:

1) Zagajenie przez prezesa Par. Akcji K. lub przewodniczącego Komitetu.
2) Referat na temat: „Chrystus uświęca rodzinę".
3) Uchwalenie odpowiedniej rezolucji.
4) Wspólny śpiew: „My chcemy Boga" lub „Wierzę w Boga".

UWAGA! Do programu tego włączyć można oczywiście i inne punkty, jak np: śpiewy, deklamacje, muzykę i t. p.

Materjał do referatu znaleźć można w „Ruchu Katolickim" i innych wydawnictwach, podanych w dziale „Ze Składnicy DIAK." Dla AK. na wsi i w miasteczkach polecamy gotowe referaty ze „Szkoły Czynu". Rezolucja powinna być związana z ideą święta. O przebiegu święta prosimy przesłać sprawozdanie do DIAK. (umieścimy w „Niedzieli") oraz do prasy lokalnej.

2. **Dzień Dobrej Prasy.** W bieżącym numerze „Czynu Kat." zamieszczamy opracowane, dłuższe przemówienie na akademję lub zebranie. W dziale „Ze składnicy DIAK" podaliśmy wiadomości o innych materjałach na „Dzień". Dalsze Komunikaty dotyczące tej sprawy umieszczać będziemy w „Niedzieli", w dziale „Z życia naszej diecezji". Prosimy czytać uważnie „Niedzielę".

Dowiadujemy się, że wyznaczone będą nagrody, za najwyższy kolportaż wydawnictw diecezjalnych. Należy to wziąć pod uwagę.

Owocem „Dnia Dobrej Prasy" powinno być powstanie w parafji sekcji propagandy dobrej prasy. Jest tu piękne pole pracy dla Zarządów PAK.

3. **Tydzień Miłosierdzia.** Odbędzie się w dniach od 27 paźdz. do 3 listopada włącznie. Zarządy PAK. spełnią swe zadanie udzielając swej pomocy istniejącym w parafji instytucjom dobroczynnym, bądź też, gdy ich brak, organizując komitet Tygodnia Miłosierdzia.

4. **Wizytacje.** W ostatnim kwartale b.r. pracownicy Diec. Akcji Katolickiej odbędą szczegółowe wizytacje wszystkich ośrodków Akcji Katol. w diecezji. Do wizytacyj tych, o których zawiadomienia prześlemy oddzielnie do Przew. KsKs. Proboszczów, przygotują się i Zarządy PAK., przez ułożenie sprawozdań ze swej działalności.

5. **Miesiąc Różańca św.** W październiku, jako miesiącu Różańca św., pomyśleć należy również o zorganizowaniu nabożeństw różańcowych, w miejscowościach zbyt odległych od kościołów. Zarządy PAK. omówią tę sprawę z Przew. ks.ks. Asystentami. Przy okazji należy zwrócić uwagę na stan krzyżów i kaplic przydrożnych, przy których lud odmawia różaniec,

6. **Przypomnienia.** a) W poniedziałek 7 października przypada uroczystość N.M.P. Różańcowej. b) W niedzielę 13 paźdz. Dzień

Dobrej Prasy w Diecezji. c) W dniu 20 paźdz. „Niedziela Misyjna", d) 27 paźdz. ur. Chrystusa Króla. e) Od 27 paźdz. do 3 listopada „Tydzień Miłosierdzia". f) W listopadzie można urządzić wspólne nabożeństwo za zmarłych członków AK.

Ze Składnicy Diec. Instytutu Akcji Katolickiej

Materjały i wydawnictwa na Święto Chrystusa Króla.

1. **„Ruch Katolicki" Nr. 9-10.** Powiększony do 136 stron numer zawiera bardzo obfity i ciekawy materjał do referatów, przemówień, programów pracy itp., dotyczący zagadnienia rodziny.

2. **„Chrystus uświęca rodzinę".** 4 kazania o rodzinie, wydane jako 7 nr. Bibl. Rekol. Tematy kazań: *„Chrystus uświęca rodzinę"*. *„Chrystus królem rodziny"*, *„Młodzież na łonie chrześcijańskiej rodziny"*, *„O wychowaniu dzieci w chrześć. rodzinie.* Str. 24. Cena 60 gr. plus przesyłka.

3. **„Katolicyzm a Rodzina".** Cykl rozpraw. Biblj. AK. nr. 16. Str. 37. Cena 80 gr. plus przesyłka.

4. **„Państwo a rodzina"** B. A. K. nr. 17. Str. 20. Cena 50 gr.

5. **„Chrystus Wielki Monarcha".** R. Maedera. Z cyklu „Kultura Katolicka" tom V. Str. 56. Cena 1 zł.

6. **„Katolicyzm a eugenika"** T. Totha. „K. K." tom IX. Str. 80. Cena 1,50 zł.

7. Z cyklu „Szkoła Czynu". Nr. 23 — *„Akcja Katolicka a rodzina"*. Nr. 24 — *„Rodzina a wychowanie"*. Nr. 30 — *„W obronie rodziny"*. Nr. 33 — *„Jaką powinna być rodzina chrześcijańska"*. Nr. 34 — *„Chrystus - Król w rodzinie"*. Nr. 18 — *„Do szeregów Chrystusowych.* — mający charakter propagandowo-informacyjny. Cena każdego nr. 10 gr.

8. **„Miłość, małżeństwo, rodzina".** O. W. Schmidt'a. W druku.

9. **„Hymn ku czci Chrystusa Króla".** ks. W. Lewkowicza. Na 4 głosy mieszane. Cena 70 gr.

10. **„Rota Katolików".** ks. A. Chlondowskiego. Na chór unisono. Cena 50 gr.

11. **„Zbiór deklamacyj na uroczystości Akcji Katol."** zebrał ks. J. Bekier. Str. 48, cena z przesyłką 1.15 gr. Nabywać u autora: Kalisz, ul. 3 Maja, Dom Młodzieży. O ulotkach i obrazkach na święto Chrystusa Króla powiadomimy za pośrednictwem „Niedzieli".

UWAGA: Wydawnictwa od nr. 2 — 10 nabywać można w Składnicy DIAK.

Nowe wydawnictwa.

Oprócz wymienionych wyżej nr. nr. 1, 2, 3, 4, 8 ukazał się nakładem N. I. A. K. **„Przewodnik po beletrystyce“** Cz. Lechickiego, Str. 416 — cena 7,50 zł.

Książka wylicza i ocenia przeszło 5750 dzieł i podaje charakterystyki 455 autorów polskich i 637 obcych. Pożyteczna dla bibljotek.

Z cyklu: „Życiorysy Bohaterów Czynu" ukazały się nakł. Księg. i Druk. Katolickiej w Katowicach:

Nr. 1. **Bogdan Jański, apostoł tułaczy** nap. ks. Steich.
Nr. 2. **Antoni Scheur, lotnik,** nap. St. Kosko.
Nr. 3. **Marja Teresa Ledóchowska,** nap. A. Zaborska.
Nr. 4. **Hieronim Jaegen, świątobliwy bankier,** nap. Aleksy P.
Nr. 5. **K. de. Foucauld, badacz Marokka i misjonarz.**

Cena każdego tomiku 50 gr.

Wydawnictwa na „Dzień Dobrej Prasy“.

Do kolportażu w Dniu Dobrej Prasy polecamy przedewszystkiem *własne wydawnictwa diecezjalne.* Zwracamy również uwagę na umieszczone we wszystkich prawie numerach „Czynu K." wzmianki o nowych wydawnictwach, wśród których podaliśmy *nowości Nacz. Inst. Akcji Katol.*

Wiele wydawnictw znaleźć można w katalogach ksks. Jezuitów, Księgarni Św. Wojciecha, Bibljoteki Religijnej we Lwowie, Kroniki Rodzinnej w Warszawie, Księgarni Katolickiej w Katowicach itp.

Do kolportażu pożądane będą niewątpliwie *wydawnictwa popularne i tanie.* Tu obok już poleconych przypominamy raz jeszcze o „Szkole Czynu“, popularnych referatach na różne tematy z dziedziny AK.

Z czasopism polecamy do kolportażu szczególnie „Niedzielę" oraz „Mały Dziennik".

Zwracamy wreszcie uwagę, że w nr. 39 i 40 „Niedzieli“ w dziale z „Życia naszej diecezji“ zamieściliśmy wykaz posiadanych przez nas wydawnictw, które odstąpić możemy po zniżonych cenach, oraz wykaz wydawnictw nadających się do kolportażu, jakie nabyć można pod wskazanemi adresami.

KRONIKA.

Studjum o rodzinie odbyło się z udziałem wybitnych sił wykładowych w Poznaniu, w dniach od 2 — 6 września b.r. Ze strony naszego Instytutu udział brała p. J. Bartzówna.

Zebrania pracowników DIAK. odbyły się w dniach 11 i 12 września. Powzięto na nich wiele donosłych uchwał w związku z programem pracy.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Encyklika Rerum Novarum. (ciąg dalszy)

Wychowawcza działalność Kościoła.

W dalszym ciągu naszych rozważań dochodzimy do omówienia wychowawczej działalności Kościoła. Twierdzi Papież, w pierwszych słowach tego rozdziału, że Kościół wychowuje społeczeństwo w zgodzie przez akcentowanie obowiązków sprawiedliwości w stosunkach między pracodawcami i pracownikami:

Już naprzód cały system religji, której tłumaczem i stróżem jest Kościół, w dużym stopniu może przyczynić się do zbliżenia i pogodzenia bogatych i ubogich, mianowicie przypominając jednej i drugiej warstwie obowiązki, w pierwszym rzędzie obowiązki sprawiedliwości.

Najpierw wylicza Leon XIII obowiązki robotników:

Wśród nich następujące obowiązki dotyczą proletarjusza i robotnika: w całości i wiernie wykonać pracę, do której się zobowiązał umową wolną i odpowiadającą słuszności, — nie szkodzić pracodawcy na majątku, i nie znieważać jego osoby, — w dochodzeniu swych praw wstrzymać się od gwałtu i nie wywoływać rozruchów, — nie łączyć się z ludźmi przewrotu, wzniecającymi nadzieje i rzucającymi wielkie obietnice, których następstwem jest rozczarowanie bezpożyteczne i ruina życia gospodarczego.

Przypominając pracownikom o obowiązku sumiennej pracy, należnej czci dla pracodawców i przestrzegając ich przed wywrotowcami — równie mocno podkreśla dalej Papież obowiązki pracodawców:

A oto znów obowiązki bogatych i pracodawców: nie uważać robotnika za niewolnika, — kierować się zasadą, że należy w nim uszanować godność osobistą podniesioną jeszcze przez charakter chrześcijanina, — praca zarobkowa według świadectwa rozumu i filozofji chrześcijańskiej, nietylko nie poniża człowieka, ale mu zaszczyt przynosi, ponieważ daje mu szlachetną możność utrzymania życia, — bezwstydem zaś i nieludzkością jest uważać człowieka za narzędzie zysku i szacować go według tego, ile mogą jego mięśnie i jego siły. *Należy także brać pod uwagę religijne i duchowe potrzeby pracowników. Obowiązkiem więc pracodawców jest uważać, by się tym potrzebom stało zadość, by robotnik nie był wystawiony na okazję zepsucia i na pokusy do grzechów, by był wolny od wpływów odciągających go od życia rodzinnego i od praktyki oszczędności.* Nie nakładać pracy przewyższającej siły robotnika, ani takiej, która nie odpowiada jego wiekowi lub płci.

Niezmiernie ważne są te słowa Papieża. Staje przez nie Leon XIII w obronie robotnika z najgłębszych racyj, których nie uwzględniają fałszywi przyjaciele klasy pracującej. Robotnik nie może być traktowany jako niewolnik, bo jest człowiekiem, istotą złożoną z ciała i duszy nieśmiertelnej. Robotnik to nie maszyna, ale istota żywa, mająca swe potrzeby duchowe, które trzeba zaspokoić. A dalej, ciekawe jest to stanowisko Papieża, na wiele lat przed całem prawodastwem społecznem: robotnik musi mieć pracę stosowną do sił i wieku. Nawet oszczędność propaguje Leon XIII dużo wcześniej od dzisiejszych „wynalazców".

W dalszym ciągu porusza Papież ważną kwestję sprawiedliwości społecznej, wołając o godziwe traktowanie proletarjuszów.

Z pomiędzy wszystkich jednak obowiązków pracodawcy najważniejszym jest ten, żeby każdemu oddać to, co mu się należy słusznie.

Tu przypomnieć trzeba o żywej dyskusji, jaka pod koniec ub. wieku toczyła się we Francji między dwoma obozami na temat: czy robotnicy, dążąc do poprawy swej sytuacji mogą apelować do sprawiedliwości, czy tylko do miłosierdzia. Tak zw. „szkoła pokoju społecznego", kierowana przez ekonomistę Le Playa, głosiła, że przedsiębiorca w stosunku do pracowników związany jest tylko kodeksem karnym, a pozatem wszelkie żądania wysuwane przez robotników może traktować jako prośby, wnoszone do uczuć jego miłosierdzia.

Inaczej głosiła t. zw. „szkoły reformy społecznej", kierowana przez hr. Alb. de Mun, wysuwając zasadę, że kwestja robotnicza jest kwestją nie miłosierdzia a sprawiedliwości. To stanowisko zajmuje też i Leon XIII. Oddać każdej grupie społecznej, co jej się należy, a dopiero potem będzie można posługiwać się i miłosierdziem.

Następne słowa dotyczą słusznej płacy. Pisze w tej sprawie Papież:

Z pewnością wiele trzeba wziąć pod uwagę względów, żeby ustalić słuszną płacę; naogół jednak powinien bogaty i pracodawca pamiętać, że przy ustaleniu płacy ani Boskie ani ludzkie prawa nie pozwalają korzystać z biedy i nędzy cudzej, ani też wogóle nie wyzyskiwać cudzego ubóstwa. Zbrodnią o pomstę do nieba wołającą jest pozbawiać kogoś należnej mu płacy, „Oto zapłata robotników,.. która jest zatrzymana od was woła i wołanie weszło do uszu Pana Zastępów" *(Jac. V. 4). Wreszcie w sumieniu obowiązani są bogaci wystrzegać się, by nie robili uszczerbku w mieniu proletarjuszów zarówno gwałtem, jak podstępem i lichwą, a to tem więcej, że robotnicy mniej są zdolni do samoobrony, a ich mienie im szczuplejsze, tem świętszem być powinno.*

Uważa więc tu Papież, że wypłacenie słusznej płacy jest dla pracodawcy ścisłym obowiązkiem sprawiedliwości, a powtóre, że u-

zyskanie płacy słusznej jest życiową koniecznością pracownika.

Drugim wychowawczym środkiem w Kościele to myśl o wieczności. Istotnie, jeśli na życie zapatrywać się będziemy jak na doczesną pielgrzymkę, jak na przygotowanie do życia wiecznego, wówczas muszą stępić się ostrza różnych zatargów o dobra doczesne, skąd tyle nieraz pochodzi cierpień.

Oto głębokie na ten temat rozważanie Papieża:

Czyż już samo posłuszeństwo tym prawom nie mogłoby stłumić siły i źródeł walki społecznej? Kościół jednak, kierując się nauką i wolą Jezusa Chrystusa, do wyższych jeszcze zmierza celów,— doskonalsze wysuwa nauki i przy ich pomocy chce zbliżyć do siebie obydwie klasy i połączyć je przyjaźnią. Nie zrozumiemy życia śmiertelnego i nie pojmiemy jego prawdziwej wartości, jeśli się nie wzniesiemy do poznania drugiego nieśmiertelnego, życia; usunąć je, a wszelki kształt i wszelkie pojęcie słuszności zniknie; owszem cały świat stanie się wówczas zagadką niedostępną dla człowieka. Jest więc dogmatem chrześcijaństwa, na którym się cała nauka i cała budowa religji, jak na najważniejszym fundamencie opiera, a ponadto prawdą naturalną, że żyć prawdziwie będziemy po opuszczeniu tego świata. Nie dla tych rzeczy tutaj kruchych i znikomych lecz dla niebieskich i wiecznych, Bóg nas stworzył, a ziemię dał nam nie na siedzibę stałego mieszkania, ale na miejsce wygnania.

I nic nie znaczy dla wiecznej szczęśliwości, czy będziesz obfitował w bogactwa i dostatki, czy ci ich braknie; znaczenie ma tylko to, jak ich będziesz używał. Jezus Chrystus wcale nie zniszczył swem „obfitem odkupieniem" różnych dolegliwości, które prawie wypełniają życie śmiertelne, ale je zmienił w pobudki do cnoty i przedmiot zasług, tak, iż nikt z śmiertelnych nie może zyskać wiecznych nagród, o ile nie postępuje krwawemi śladami Chrystusa. „Jeśli ucierpimy, wpół też królować będziemy" (II. Tim. II. 12). Ponadto przykładem Swoim łatwiejszem uczynił znoszenie cierpień, ale i dołączeniem do nich łask i dodaniem nadziei wiecznej nagrody. „Albowiem to, które teraz jest, prędziutkie przemijające i lekkie nasze utrapienie, nader na wysokości wagę chwały wiekuistą w nas sprawuje" (II. Cor. IV. 17). *c. d. n.*

Komunikaty i zarządzenia K. S. Mężów.

1. KSMężów wobec uroczystości i imprez w październiku. Oddziałom KSM. polecamy zapoznać się dokładnie z komunikatami zamieszczonemi w dziale DIAK. i według możności (stosownie do warunków miejscowych) zastosować się do nich. W szczególności polecamy, jako obowiązkowe, udział w uroczystościach ku czci Chrystusa Króla, w Dniu Dobrej Prasy i Tygodniu Miłosierdzia. Oddziały —

niech Was nie braknie na froncie działalności katolickiej, gdy inni na nim stanął

2. **Wizytacje.** W najbliższym czasie prześlemy Oddziałom plan wizytacyj, do których należy się starannie przygotować. Wizytacje dokonane będą we wszystkich miejscowościach diecezji.

Szczegóły podamy w nadzwyczajnym okólniku.

3. **Apel do Oddziałów KSMężów.** Oddziały, jeśli chcecie, aby Sekretarjat generalny znał Waszą pracę, potrzeby i troski i w miarę możności spieszył Wam z pomocą w Waszych usiłowaniach — utrzymujcie jak najżywszy kontakt ze swą Centralą. Piśmiennie lub osobiście porozumiewajcie się z władzami organizacyjnemi.

Członkowie Kierownictw czy zwykli, w czasie swego pobytu w Częstochowie, nie omijajcie biura Stowarzyszenia. Chętnie Was widzieć i słuchać będziemy. Zwracajcie się z zaufaniem do swego Sekretarza Generalnego, Asystenta Kościelnego, Ks. Dyrektora Diec. Instytutu, czy Ks. Sekretarza KSMM. Jesteśmy przekonani, że ten kontakt będzie z korzyścią dla naszej pracy. A więc — czekamy!

4. **Zebranie ogólne w październiku.** Odczytać protokuł z poprzedniego zebrania. Przeprowadzić kwadrans religijny na temat: wszystkie Sakramenta św. są potrzebne dla ludzi. Jako referat odczytać artykuł o prasie, jeśli nie był on wykorzystany podczas akademji. Nad referatem rozwinąć duskusję na temat: co możemy zrobić dla propagandy dobrej prasy. Przerobić część encykliki Rerum Novarum. Ogłosić komunikaty i zarządzenia Kierownictwa. Zachęcić członków do akcji apostolskiej w październiku.

Zakończyć zebranie modlitwą lub pieśnią.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

KOMUNIKATY.

1. **Zebranie plenarne Oddziału KSKobiet w październiku:** 1) Zagajenie i modlitwa 2) Odczytanie protokółu 3) Sprawdzenie obecnych 4) Kwadrans katechizmowy i ewangeliczny 5) przeczytać artykuł n. t. „Rodzina a wychowanie" (nr. 24 „SzkołyCzynu") 6) Komunikaty kierownictwa 7) Wolne głosy 8) Zakończenie.

2. **Kwadrans katechizmowy** — „o ósmem przykazaniu Dekalogu". 1) Czego zakazuje Bóg ósmem przykazaniem Dekalogu? 2) Jakim sposobem wyrządza ktoś bliźniemu szkodę słowami? 3) Do czego jest obowiązany ten, kto słowami zaszkodził dobrej sławie bliźniego?

3. Kwadrans ewangeliczny. — Podstawą do rozważań będzie Ewangelja z „Niedzieli" dn. 21 X 34 r.

4. Nabożeństwo Różańcowe. — Miesiąc październik jest poświęcony czci Najśw. Marji Panny. Nie zapominajmy czuwać nad tem, by członkowie rodziny uczęszczali na nabożeństwa październikowe i same bądźmy przykładem jak najlepszym.

Oddziały, które są bardzo oddalone od kościoła, niech pomyślą o zorganizowaniu wspólnego odmawiania różańca w ognisku lub domu prywatnym z udziałem mieszkańców całej wsi.

5. Święto Chrystusa Króla. Wszystkie Oddziały KSK w porozumieniu z Zarządem PAK. wezmą czynny udział w tej uroczystości i przyczynią się do jej uświetnienia. Przystąpmy w dniu tym do wspólnej Komunji św.

6. „Dzień Misyjny" — przypada w trzecią niedzielę października. Wykorzystajmy ten dzień w celu propagandy i popierania dzieł misyjnych, a przedewszystkiem gorącej modlitwy o rozwój misyj.

7. Propaganda prasy katolickiej — jako stała działalność nasza, winna być włączona do programu naszej pracy apostolskiej zewnętrznej. Z okazji dnia dobrej prasy dajmy jej szczególnie silny wyraz i zajmijmy się kolportażem prasy katolickiej wśród szerokiego społeczeństwa.

8. Spis członkiń — wszystkie Oddziały zechcą przesłać dokładne spisy swoich członkiń możliwie do 15.XI.35 i później stosownie do zmian podawać będą je Centrali. Posiadania dokładnego spisu członkiń Oddziałów domaga się Ustawa o Stowarzyszeniach.

9. Wizytacje. — Od jesieni do końca br. zwizytowanych będzie wiele Oddziałów KSKobiet i KSMŻeńskiej. Prosimy zawczasu przygotowywać się, ażeby nie było braków książek, napisanych protokułów i t. d. Przypominamy również, że koniecznem jest *przed zebraniem ogólnem*, zwołać zebranie kierownictw. Na zebraniu ogólnem porządek dzienny powinien być normalny — końcowy punkt rezerwować należy dla wizytującej.

10. Zebrania dyskusyjne. — Okręg Częstochowa - miasto urządzać będzie od października przez całą zimę. Bliższe dane podamy w „Gońcu Częstochowskim".

11. Nowe wydawnictwa — nakładem Katol. Zw. Kobiet ukała się broszurka dr. Zofji Włodkowej p. t. „Kobieta w Akcji Katolickiej" — cena 25 gr. Nabyć można w składnicy DIAK.

12. Tydzień Miłosierdzia. — Z polecenia naszego Najdostojniejszego Pasterza J. E. Ks. Biskupa Kubiny wzywamy wszystkie Oddziały KSK. do gorliwej współpracy ze Stowarzyszeniami Pań Miło-

sierdzia, względnie tam, gdzie ich niema, do utworzenia Komitetów, któreby się zajęły zbiórkami i obdarowaniem biednych z parafji. Niech nie zabraknie nikogo, ktoby w taki czy inny sposób dał dowód dobrze pojętego miłosierdzia chrześcijańskiego i dał temu wyraz przez czyn katolicki, jak również apostolstwo w duchu zjednywania innych do współpracy i pobudzania w nich miłosierdzia chrześcijańskiego. Czyn miłosierdzia chrześcijańskiego — to jeden z pierwszych celów w pracy Akcji Katol.

KRONIKA.

Wizytacje. — Członek Zarządu Stowarzyszenia p. dyr. M. Żelisławska odwiedziła O. K. S. K. w Rakowie i Mstowie.

Nowe Oddziały. — Przyjęłyśmy do grona zarejestrowanych i prawnie istniejących dwa Oddz. KSK. a mianowicie Oddział w parafji Targoszyce i Cieszęcin. Mamy więc 86 oddziałów zarejestrowanych. Nowym Oddziałom „Szczęść Boże"!

KATOLICKIE STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

Święto Akcji Katolickiej.

Święto ku uczczeniu Chrystusa Króla przypada w b. r. na niedzielę 27 października.

Jest to święto całej Akcji Katolickiej, a więc i KSM winno w niem wziąć gremjalny udział. Zakres udziału KSM w obchodzie tego Święta zależny jest od miejscowych warunków; tam, gdzie praca we wszystkich Stowarzyszeniech, tworzących Akcję Katolicką w parafji, rozwija się normalnie i równomiernie młodzież w przygotowaniu obchodu wspomnianej uroczystości winna się podporządkować rozporządzeniom Zarządu Parafjalnej Akcji Katol., gdzie znowu istnieją wyjątkowe warunki i sama młodzież pod opieką starszych dąży do zrealizowania ideałów chrześcijańskich, tam w porozumieniu z księżmi Asystentami i przy pomocy starszego społeczeństwa KSM przygotują obchód uroczystości Chrystusa Króla.

Ponieważ nowoczesne pogaństwo wysuwa hasła bezbożnicze, zagrażające świętości węzła małżeńskiego, świętości rodziny i jej praw, przeto w roku bieżącym, zwłaszcza w uroczystość Chrystusa Króla, należy w programie Święta Akcji Katolickiej uwzględnić apostolskie hasło tegoroczne: „Chrystus uświęca rodzinę".

Wychodząc z założenia, że rodzina chrześcijańska winna być ogniskiem wiary i cnoty, podkreślajmy w swoich przemówieniach okolicznościowych znaczenie rodziny w życiu jednostki i społeczeństwa jej wybitną rolę w wychowaniu człowieka dla Kościoła i Państwa. Zachęcajmy słowem i przykładem otoczenie nasze do szerzenia w rodzinach chrześcijańskich miłości Bożej i zasad Chrystusowych.

Święto Młodzieży.

Druhowie! zwracamy już Waszą uwagę na największą naszą uroczystość ideowo-organizacyjną, którą w r. b. obchodzić będziemy w niedzielę 17 listopada, bo chcemy byście się do niej jaknajlepiej przygotewali. — Na co macie w tem przygotowaniu szczególną zwrócić uwagę?

Najwięcej powinno zależeć Druhom na korzyściach duchowych — na największem zbliżeniu się do swego Patrona św. Stanisława Kostki.

Należy więc w specjalnych pogadankach zapoznać wszystkich Druhów z życiem św. Stanisława, aby w świetle Jego żywota zapoznali się z zadaniami naszej organizacji.

Należy też pomyśleć o rekolekcjach, spowiedzi i Komunji św. i porozumieć się w tej sprawie z ks. Asystentem. W niektórych parafjach istnieje bardzo piękny zwyczaj poprzedzania uroczystości św. Stanisława nowenną czy tridunum; dobrzeby było, gdyby ten zwyczaj został zaprowadzony we wszystkich parafjach. Zwróćcie się więc, Druhowie z prośbą do swego ks. Proboszcza, by w Waszej Parafji ten zwyczaj został zaprowadzony, bo jest to najlepsza droga do zjednania młodzieży pod sztandar świętego Młodzieniaszka.

Pamiętajcie też Druhowie, o przygotowaniu powoli akademji i wieczornicy — śpiewów, deklamacji, przedstawień; jednak wszystkie te imprezy muszą mieć charakter poważny.

Pomyślcie także o Waszej zewnętrznej postawie byście w dniu naszego Święta, na oko wypadli godnie i wzorowo!

Jak w latach poprzednich tak i w tym roku poczynimy starania o uzyskanie zezwolenia na urządzenie kwesty ulicznej w dniu „Święta Młodzieży". Zaraz po otrzymaniu zezwolenia od władz administracyjnych odpowiednie instrukcje oraz odpisy zezwolenia prześlemy Oddziałom.

Wizytacje.

Ks. Sekretarz Generalny po porozumieniu się z innymi księżmi pracującymi w Akcji Katolickiej w m-cu październiku zwizytuje jeden z mniej znanych sobie Okręgów. Zawiadomienia o wizytacji Ks. Sekr. Generalnego prześlemy do Czcigodnych Księży i Oddziałów drogą korespondencji.

Referenci W. F. przeprowadzą w październiku próby o P.O.S. w następujących miejscowościach i terminach:

P instruktor Szor Wł.: Będzin — 3, Czeladź — 4, Grodziec — 5, Łagisza — 6, Wojkowice Komorne — 7, Bobrowniki — 8, Siemonia — 9, Sączów — 10, Siewierz — 11, Pińczyce — 12, Koziegłówki — 13, Koziegłowy — 14, Starcza — 15.

P. instruktor Józefowski J.: Gidle — 3, Żytno — 4, Wielgomłyny — 5 i 6, Chełmo — 7, Kodrąb — 8, Radomsko — 9 i 10, Gomunice — 11, Łękińsko — 12 i 13, Kleszczów — 14 i 15, Kamieńsk — 16, Gorzkowice — 17, Rozprza — 18, Bogdanów — 19 i 20, Radziechowice — 21 i 22, Brzeźnica — 23, Pajęczno — 24 i 25, Rząśnia — 26, Kiełczygłów — 27, Siemkowice — 28, Działoszyn — 29.

Uwaga! Gdyby podane przez nas terminy okazały się z ważnych powodów dla niektórych Oddziałów niedogodne, to prosimy zawiadomić o tem bezpośrednio danego instruktora przebywającego w terenie.

Poświęcenie sztandaru KSMMęskiej w Konopiskach.

W niedzielę, 13 października br. odbędzie się w Konopiskach uroczystość poświęcenia sztandaru KSM, na którą za naszem pośrednictwem serdecznie zapraszają wszystkie Oddziały z Okręgu Częstochowskiego i okolicy Oddziały KSM w Konopiskach. W programie wspomnianej uroczystości przewidziane jest nabożeństwo z kazaniem, które wygłosi ks. Sekretarz Generalny Fr. Strugała, wystawa „Dobrej Prasy", pokazy sportowe oraz Akademja, na której odczyt wygłosi prezes KSMM, p. Mgr. Stanisław Pasierbiński z Zawiercia. Mszę św. odprawi Dyrektor Akcji Kat. ks. Józef Sobczyński.

Dział Przysposobienia Rolniczego.

Praca konkursowa w zespołach P. R. dobiega końca. Po zebraniu plonów prosimy nas natychmiast zawiadomić Jesteśmy pewni, że Druhowie zorganizują lokalne wystawy P. R. oraz wezmą udział w pow. wystawach rolniczych, i że przekonawszy się o wdzięcznej i owocnej pracy na roli, wezmą się z nowym zapałem do konkursów przyszłorocznych i zaagitują wśród Druhów z innych oddziałów, by zgłosili nowe zespoły do pracy w Przysposobieniu Rolniczem. Wszyscy nasi młodzi Rolnicy winni pamiętać o obecnej prawdzie życiowej: „Rolnictwo gwarancją dobrej przyszłości". Jakie tematy konkursowe obowiązywać będą w przyszłym roku przystępujących do konkursu w pow. wieluńskim, prosimy przeczytać w komunikatach KSMŻ. Tematy obowiązujące w innych powiatach podamy po odbytych zebraniach w poszczególnych Okręgach P.R.

Druhom-żołnierzom, którzy wkrótce opuszczą nasze szereginna czas trwania służby wojskowej, życzymy pomyślnego odbycia ćwiczeń i prosimy Ich, by, pamiętając na godność Druha-rycerza, szerzyli Królestwo Chrystusa wśród towarzyszów broni.

DZIAŁ PRAWNY

Zwolnienie od opłat stemplowych.

Na skutek starań Sekretarjatu Katol. Stow. Młodzieży Męskiej

w Częstochowie w tych dniach otrzymaliśmy pismo z Kieleckiej Izby Skarbowej, że nasza organizacja została zwolniona od opłat stemplowych od wszelkich podań. Pamiętajcie więc druhowie, że przy wnoszeniu podania na urządzenie loterji fantowej, zabawy, przedstawienia itp. należy napisać na podaniu u góry po prawej stronie: „*Wolne od opłaty stemplowej na zasadzie art. 144 — pkt. 1 i art. 160 — pkt. 3 u. o. s. zatwierdzonych reskryptem Ministerstwa Skarbu z dn. 22 II 1935 r. L. D. V. 34581/5/34.*

W wypadkach, gdyby niektóre urzędy, żądały jednak opłat stemplowych prosimy nas natychmiast powiadomić, abyśmy mogli w tych sprawach interwenjować. —

Ciekawy konkurs z nagrodami.

Modne są obecnie konkursy na nazwy i przydomki. Np. jedno z polskich pism rozpisało konkurs na przydomki dla większych miast Polski. Zagranicą każda prawie miejscowość ma obok nazwy swój stały przydomek. A więc Paryż — Miasto - Swiatło, Rzym — Wieczne Miasto itd. U nas miast takich niewiele.

Niedawno znowu rozpisano konkurs na przydomek dla przemiłej paroletniej artystki filmowej Shirley Temple, którą nazwano „rozkosznym brzdącem".

Jeden z druhów w liście do redakcji „Przyjaciela" (patrz Nr. 10/35, str. 157) proponuje rozpisać ogólnopolski konkurs na nadowcipniejszą nazwę dla Kalendarzyka Kieszonkowego KSMM (Ż). Pisze, iż w jego Oddziale tak się ten Kalendarzyk podobał, iż w dowód sympatji, druhowie postanowili go ochrzcić. Trudno im to jednak szło. Nazwali go... *Kieszonkowiec!*

Może druhowie (druchny) wymyślą trafniejszą nazwę! Zapraszamy do wyścigu wszystkie sprytne głowy.

Za najdowcipniejszy przydomek — będzie nagroda.

I-sza nagroda — 5 kalendarzyków w płóciennej oprawie; II-ga — 3 kalendarzyki; III-cia — 4 kalendarzyki bez oprawy; IV ta — 3 kalendarzyki bez oprawy; V-ta — 2 kalendarzyki bez oprawy; VI-ta — 1 kalendarzyk bez oprawy.

Warto się potrudzić! Ubiegać się o I i II nagrodę mogą druhowie (druchny) z Oddziałów, które nadeślą potwierdzenie przez Ks. Asystenta, że zamówiły Kalendarzyki przynajmniej dla połowy członków.

Adres do korespondencji (a także i do zamówień na Kalendarzyki): S.A. „Ostoja" — Poznań, Pocztowa 15.

Z kroniki K. S. M. M.

W niedzielę dn. 22.X odbyły się w Wieluniu powiatowe dożynki, w których udział wzięły i nasze oddziały. Kazanie podczas mszy świętej wgłosił Ks. Sekretarz Generalny.

KATOL. STOW. MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

Święto Chrystusa Króla.

Dział Diec. Inst. A. K. podaje komunikaty o obchodzie Swięta Chrystusa Króla. Oddziały KSMŻ zastosują się do nich, biorąc, jak corocznie udział we wszystkich uroczystościach i akademji. Pamiętać należy, że święto Chrystusa Króla jest świętem całej Akcji Katol.

Miesiąc różańcowy.

Miesiąc październik poświęcony jest Marji, Królowej Różańca świętego. Różaniec jest najbogatszą w treść modlitwą.

Ojciec św. zachęca, abyśmy się zbierali do modlitwy wspólnej i trwali w niej, jak apostołowie z Marją. Matką Jezusa. Najpiękniejszą modlitwą wspólną to różaniec. W nim zawarty jest cały zakres życia duszy, płynącego z łaski, w nim zawarte są wszystkie tajemnice dzieła odkupienia Chrystusowego.

Wszystkie radości i smutki życia ludzkiego mają tam swój pierwowzór w życiu świętej Rodziny.

Przez różaniec wiedzie nas Kościół do Marji, przez Marję do Chrystusa i do Boga. Matka Boża jest nam tu naszą Królową, Matką litości, życiem, słodkością i nadzieją naszą na tym padole płaczu, a błagamy Ją, aby ukazała nam Jezusa, błogosławiony owoc Swojego żywota.

Różaniec jest modlitwą najskuteczniejszą i najpotężniejszą.

Skuteczną modlitwą, bo samych modlących się utwierdza w wierze i miłości do Chrystusa i Kościoła św: pokazuje im bowiem w tajemnicach różańcowych życie i mękę Zbawiciela, ogrom Jego miłości do ludzi.

Swiat dzisiejszy jest pychą nadęty: duch nieposłuszeństwa wobec władzy od Boga postanowionej, duch rewolucji, niepokoju trawi zdrowie życia społecznsgo. Lekarstwem na to niech będzie różaniec, modlitwa pokory, bo w tajemnicach radosnych pokazująca nam Boga Człowieka pokornego, posłusznego, poddanego Józefowi i Marji.

Gorączka używania, dogadzania zmysłom opanowuje dzisiaj coraz bardziej serca ludzkie, zadając im rany ciężkie. Lekarstwem na to będzie rozważanie tajemnic bolesnych, pokazujących Syna Bożego, krwawym potem pokrytego, na twardym drzewie męki w bólach niewysłowionych.

Swiatu dzisiejszemu braknie prawdziwego szczęścia i radości, bo mu braknie wiary. Otóż tajemnice chwalebne pokazują nam Jezusa Zwycięzcę uwielbionego i Jego Matkę Wniebowziętą, abyśmy w

radosnej nadziei oczy nasze podnosili ku niebu, gdzie niema skargi, niema smutku, gdzie nas czeka radość wieczna.

Więc różańca nie wypuszczajmy z rąk naszych w październiku, Drogie Druchny!

Przysposobienie Rolnicze.

Rok pracy p. r. dobiega końca. Zbiory, wystawy i egzamina uwieńczą dzieło kilku-miesięczne, nagrodzą wysiłki rąk i głów i pozwolą nam wpisać się w szeregi młodzieży rolniczo do życia przygotowanej. Dotychczasowe owocne wyniki naszych Oddziałów w dziedzinie akcji p. r. zachęcają nas do utrzymania ciągłości w tej pracy — do doprowadzenia jej systematycznie do końca. Już od teraz należy organizować zespoły stopnia I-go, II-go i III-go, bo termin zgłoszeń jest ograniczony. W powiecie wieluńskim dla stopnia I-go upływa on z dniem 1 listopada dla zespołów stopnia II i III z dniem 1 grudnia b.r.

Zgłoszenia kierować do nas, jako do swej centrali, a my wszystkie razem prześlemy do Sejmiku.

Tematy dla konkursistek p. r. stopnia I-go: ziemniaki — pow. 250 mkw., buraki — 250 mkw., kapusta — 50 mkw., kukurydza — 100 mkw., marchew — 100 mkw. i len — 100 mkw.

II-gi stopień, hodowlane jak: prosięta, kury i króliki lub dwa uprawowe łącznie, np. ziemniaki i buraki, ziemniaki i kapusta, marchew i kukurydza, buraki i marchew, len i kukurydza itp. W drugim stopniu mogą sobie uczniowie obrać też temat warzywny na pow. 100 mkw. (obejmujący 5 roślin) pomidory, kalafiory, marchew, cebula i kapusta. Zatem stopień drugi ma do wyboru 3 tematy: 1) hodowlany, 2) uprawowy i 3) warzywny.

III-ci stopień to temat hodowlany w połączeniu z dowolnym uprawowym, obowiązującym w I-szym stopniu sprawności, albo poletko warzywne o pow. 200 mkw. z temi samemi roślinami, które obowiązują przy II-gim stopniu w temacie warzywnym.

Uwagi dotyczące zgłoszeń zespołów konkursowych P. R.

Nazwisko i imię przodownika umieszczać na pierwszem miejscu wykazu zgłoszenia, Dla uzyskania stopnia I-szego sprawności winien zespół składający się conajmniej z 9 uczniów, przepracować z wynikiem dostatecznym jeden z tematów okopowych, oraz wykazać się wiadomościami z tego tematu i pracą samokształceniową.

Zespoły II stop. winny liczyć od 5 — 9 uczniów.

Przy ubieganiu się o II stop. sprawności koniecznem jest prowadzenie przez zespół lustracyj zewnętrznych, urządzania wycieczek i wykazaniem się większą niż przy pierwszym stopniu pracą samokształceniową.

Zespoły III-go stopnia sprawności winny liczyć od 3—5 uczniów.

Zespół musi prowadzić inspekcje wewnętrzne, urządzać wycieczki, prenumerować pisma, prowadzić pracę samokształceniową, wykazać się znajomością tematów z lat poprzednich i złożyć piśmienne sprawozdanie z całokształtu prowadzonej pracy, jak również zaznajomić się z działalnością organizacyj społeczno-rolniczych, spółdzielczych i samorządowych. —

Schemat zgłoszenia.

Pieczątka organizacji, względnie wypisać nazwę organizacji i miejscowość.

Zgłoszenie zespołu konkursowego

uprawy ....

wychowu ....

na 1936 rok.

L. p.	Nazwisko i imię	Wieś	Gmina	Poczta	Wykształ. ogólne	Wykształ. roln.	Wiek ucznia	Obszar gosp. rolnego w ha.
1	(przodownik)							
2								
3								

podpis przodownika

Wewnętrzny konkurs obowiązkowości w Oddziale KSMŻ.

Zaczyna się znów okres wytężonej pracy w Oddz. KSMŻeńskiej. W mieście minął już okres wakacyj, na wsi pilna praca w polu ma się ku końcowi, za to praca w Ogniskach naszych zaczyna się ożywiać i nabierać żywego tętna.

Co w tym roku obmyślimy nowego?

Niech kierownictwa pomyślą nad przeprowadzeniem w swoich Oddziałach wewnętrznego konkursu obowiązkowości. Taki konkurs ożywia, pogłębia i rozszerza pracę. Wprowadza często zupełnie nowe działy pracy, które może poprzednio leżały odłogiem, lub które dawniej były zaniedbane. Pogłębia się pracę, starając się ją w każdym kierunku posunąć jak najdalej, zdobyć jak najlepsze wyniki.

Ten wyścig pracy — jakim jest konkurs. ożywia wszystkich członków, wciąga ich do pracy, do lepszego zrozumienia i umiłowania naszych zadań.

Kierownictwo winno opracować regulamin konkursu i ogłosić go na zebraniu plenarnem i dla zachęty przyznać parę nagród dla najbardziej pracowitych i wzorowych druchen.

Wprowadźcie tę nowość i napiszcie, jakie wydaje rezultaty.

Szlagier K. S. M. Z.

Szlagier, czyli jak się obecnie mówi — przebój!

Zjawia się nagle, wszyscy ludzie tracą głowy.

Wszyscy go nucą, jeśli jest piosenką. Wszyscy noszą, jeśli to materjał. Wszyscy czytają jeśli jest książka.

— Przebój... A więc coś, co przebojem zdobywa sobie popularność. Zjawia się w jakiejś bardzo odpowiedniej chwili i odrazu zawłada ludźmi.

Dzieje się to dlatego, że ludzie pomagają szlagierowi!

Czy każdy z nas nie słyszał takich pytań?

— Wiesz jaki teraz jest najmodniejszy kolor? Nie wiesz, że w tym roku bardzo modne są bluzki? Znasz to tango? —

U nas w KSMŻ mamy także swój przebój. I u nas słychać pytania.

— Wiesz co jest najmodniejsze? —

— Wiem! Kalendarzyk kieszonkowy KSMŻ! Nietylko najmodniejszy, ale bardzo, bardzo pożyteczny. Ważny jest od września b. r. do końca grudnia 1936 r. Ładny formacik, 144 stron, wiele miejsca do notowania, dużo niezmiernie pożytecznych wiadomości o organizacji, o naszych pracach, wiele humoru.

— Najszczegółowiej dowiedzieć się można o Kalendarzyku z lipcowego, sierpniowego i wrześniowego Kierownika. Ponadto z Młodej Polki. Są tam podane warunki zamówienia:

Do 9-ciu egzemplarzy kosztuje 1 egz. 35 grosz plus porto.

Od 10-ciu egz. po 30 groszy plus porto.

Trzeba spieszyć się z zamòwieniami, które wraz z należytością należy kierować do S. A. „Ostoja", Poznań, Pocztowa 15. — PKO Nr. 202,768.

Kalendarzyk kieszonkowy to szlagier KSMŻ -- to ostatni krzyk mody — gwóźdź sezonu. —

C A R I T A S

Kwesta czyli zbiórka.

Nadeszła jesień a za nią szybkim krokiem zbliża się zima. Wspomnienie zimy sprowadza na usta niektórych uśmiech zadowolenia, w nadziei używania sportów zimowych i tych wszystkich przyjemności, jakie związane są z tą porą roku. To są jednakże nieliczne stosunkowo rzesze szczęśliwców. Za nimi idą ci, którym słowo zima nasuwa wiele dręczących myśli, koniecznych wydatków na ciepłą odzież i opał, wydatków, które z góry przekraczają możliwość ich pokrycia. Biedni ci ludzie nie cieszą się pięknem jesieni, bo ta zwiastuje im zbliżającą się zimę i kłopoty z nią związane.

Są jeszcze inni — nędzarze zupełni, którym wspomnienie zimy łzy wyciska i nie pozwala zapomnieć przejmującej wilgoci i zimna jakie wkradnie się do suteryny z nastaniem pierwszych mrozów i nie ustąpi do późnej wiosny.

Przykra bezgranicznie byłaby dola tych ostatnich, gdyby nie wielkie i święte przykazania miłości bliźniego i obowiązku miłosierdzia chrześcijańskiego przez Boga nam przekazanego.

Dla tych, którzy dobrze swe obowiązki wobec przykazań Bożych pojmują, słowo zimy jest głosem wołania o pomoc. Nasuwa im ono pewne jasne i znane już metody pracy, pozwalające zgromadzić jakiś większy zapas pieniędzy, odzieży, produktów żywności i t. p. aby zaspokoić choćby w pewnej mierze zapotrzebowania tych najbiedniejszych.

Kwesta to słowo, które pada z ust chętnie niosących pomoc. Kwesta uliczna! Kwesta w lokalach! Kwesta w domach! Kwesta to może najwięcej przykra dla nas praca.

Wymaga ona dużo zaparcia się siebie, prawdziwej miłości bliźniego, ofiarności. Na tych ciężkich obowiązkach zasadza się dobroczynność katolicka, wypływająca z cnoty miłosierdzia, która może się poszczycić zaletami do jakich nie dosięga żaden inny rodzaj miłosierdzia.

Dla zrzeszonych w organizacjach charytatywnych niema już prac, którychby podjąć się obawiały. Wysokie wyrobienie wewnętrzne i silnie zakorzenione poczucie odpowiedzialności wobec tych najbiedniejszych, niepozwala się uchylać od żadnych, nawet najcięższych i najwięcej przykrych prac. To też biedni w naszych parafjach w których nie brak Stowarzyszeń Pań Miłosierdzia, sekcyj czy kółek charytatywnych AK., nie pozostaną bez opieki ale przeciwnie pewni być mogą, że wśród nas z głodu i zimna umrzeć nie będą musieli, bo wszystko co jest w naszej mocy zrobimy dla otarcia łez naszym bliźnim.

Pomne na słowa Elżbiety Fry „piecza nad duszą jest duszą dobroczynności" — otaczać będziemy opieką w dalszym ciągu nietylko ciało ale i duszę biednych potrzebujących naszej pomocy, bo wiemy przecież dobrze, że sprawa ubogich, to zarazem sprawa naszego zbawienia.

KOMUNIKATY.

1. Wizytacje — Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia, jak również i wszelkie sekcje czy kółka charytatywne, które wizytowane będą w jesieni i zimie prosi Centrala Diecezjalna o ułatwienie wniknięcia w całokształt wracy przez: a) zwołanie zebrań członkiń czynnych, b) przedstawienie książek c) krótkie sprawozdanie ogólne z dotychczasowej działalności (ustne).

2. „Tydzień Miłosierdzia“ — jak zwykle tak i w tym roku obejmował będzie czas od 27.X do 4 XI włącznie.

Dorocznym zwyczajem, w myśl życzenia Najdostojniejszego Arcypasterza złączymy się wszyscy w jednym wielkim wysiłku mającym na celu pomoc bliźnim naszym Zaakcentujmy jak najśilniej czynem, pracą, ofiarnością i wytrwałością „że miłosierdzie chrześcijańskie zajmuje jedno z naczelnych miejsc w programie Akcji Katolickiej”.

Wykazać musimy całkowitą dojrzałość, pełne zrozumienie i poświęcenie dla tej wielkiej sprawy jaką jest bezwątpienia czynna pomoc najuboższym. Nietylko same będziemy niosły pomoc, ale dołóżmy wszelkich starań, aby pozyskać szerokie warstwy społeczeństwa do walki z nędzą i do wydatnej pomocy.

Im więcej nas będzie złączonych i dążących do jednego celu, tem też i lepszy wynik będzie zapewniony. W tej myśli przeprowadźmy na terenie naszych parafji odpowiednią propagandę, a wynikami naszych wysiłków podzielmy się z innymi, przesyłając Centrali opis przebiegu „Tygodnia Miłosierdzia“ i jego rezultatów.

W zbożnej tej pracy wszystkim, którzy w niej udział wezmą, śle Centrala życzenia „Szczęść Wam Boże!“

3. Organizacja „Tygodnia Miłosierdzia“ — dokładny opis — patrz „Czyn Katol.” nr. 10, rok 1934 — Caritas.

4. Dla organizatorów — zezwolenia na zbiórki w czasie „Tygodnia Miłosierdzia“ przesłane zostaną Przew. Księżom Proboszczom, do których w swoim czasie należy się po nie zwrócić.

REFERAT REKOLEKCYJ ZAMKNIĘTYCH

Program Rekolekcyj.

W Diecezjalnym Domu Rekolekcyjnym w Częstochowie, ul. św. Barbary 43, odbędą się następujące serje rekolekcyjne:

Dla Młodzieży Żeńskiej od 19 — 23 paździermika, **dla Młodz. Męskiej** od 31 paźdź. do 4 listopada, **dla Matek** od 4 — 8 listopada, **dla Mężczyzn** od 9 do 13 listopada, **dla Pań z intelig.** od 19 — 23 listopada, **dla Panien i III Zakonu św. Franc.** od 5 — 9 grudnia, **dla Pań Nauczycielek** od 2 — 6 stycznia 1936 r.

Początek każdej serji pierwszego dnia o godz. 7 wiecz., zakończenie ostatniego dnia rano. Osoby, którym będzie na tem zalażało, mogą zakończyć rekolekcje w trzecim dniu, wieczorem. Koszta mieszkania i utrzymania za cały czas pobytu wynoszą od 8 — 12 zł.

Wydawca: **Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.** Redaktor: **Ks. Stanisław Gałązka**

Polskie Zakł. Graf. w Częstochowie, Bieganskiego 10, Tel. 15-93.